

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az óriás csata Páris körül

A németek harca az egyesült angol és francia haderővel Több ezer francia a németek fogságában

Az óriási lépésekkel haladó német hadsereg Páris kapui előtt áll. A franciák fővárosának közvetlen közelében fekvő városok német kézben vannak s ellenállhatatlan hadseregük az utolsó lépést készülni megtenni, hogy a porig alázza azt a köztársaságot, amely a muszka despotizmussal fogódzott össze Európa békéjének s kulturnemzeteinek meggyilkolására.

Nagyobb összeütközések során jelentős sikereket ért már el a Páris falai előtt álló német hadsereg, francia katonák ezreit ejtették fogságba és sok ágyut vettek el az ellenségtől.

Páris pedig védői kapkodva, sietve erősítgetik. Gyöngye lehet az a védelmi eszköz, amelyet most a tizenkettedik órában siet Páris katonai kormányzója az élé a hadsereg elé emelni, amely a legerősebb belga és francia várakat hihetetlen gyorsasággal és könnyűséggel vette be.

Bizonyos, hogy néhány napig el fog tartani a harc az óriási harc vonalon, hiszen a kétségbeesett franciák hadseregük zömét, erejét központosították ide, de nem kétséges az eredmény sem: a németek fölényes győzelme, amelynek gátat vetni nem tudott Joffre tábornok és amelyet nem fognak megakadályozni Gallieni hevenyészett fortifikációi. A német erő, a német lelkesedés, a német alaposág, rákészültség elsepri a degenerált, kétségbeesett, felületlen franciát, amely rohamosan közeledik nagy nemzeti katasztrófája felé.

Főnn északon, ahol a mi hadseregünk teljesíti e nagy világháborúban a reá rótt kötelességet, szintén megnyugtató a helyzet. A felénk hömpölygő orosz seregek ereje megtörik hadvezetőségünk kiváló tudásán és kitűnő hadseregünk vitézségén. Az a körülmény, hogy a hadvezetőség ezidőszerint nem adott ki jelentéseket, azt bizonyítja, hogy a helyzet változatlan. A hadvezetőség bizonyára tudni fogja, hogy mikor van a kedvező pillanat, amikor a harc eredményeiről közléseket tegyen.

A szerbek megint beszéltek magukról. Mint egy félhivatalos jelentés hírül adja, déli határainkon nemcsak Mitrovicánál, hanem más pontokon is betörték szerb csapatok, amelyekkel szemben folyó operációinkról a hadvezetőség előreláthatóan csak azok befe-

jezése után fog hírt adni, vagyis akkor, ha majd a többi szerb bandával is éppen úgy elbántak csapataink, mint ahogy a Timok-hadosztályt megsemmisítették.

Mai távirataink:

Óriási csata Páris környékén

Páris, szeptember 10. (Rómán át érkezett.) A Havas-ügynökség jelenti:

Melun, Antinell és Sezanne környékén óriási csata kezdődött. A „Journal des Debats” azt írja, hogy ezzel a csatával az entente sorsa szorosan össze van kötve s hogy a franciák utolsó lehetőségükig küzdeni fognak.

Kopenhága, szeptember 10. (Magyar Távirati Iroda.)

Az óriási csata kétszázötven kilométernyi szélességben folyik. A francia seregek szerda estig nem tarthatták meg offenzívájuk eredményét.

Ötven ágyu, néhány ezer fogoly

Berlin, szeptember 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy vezérkar közli e hó 10-iki kelettel:

A Marne mellett és a Marnen túl az ellenség üldözése közben előrenyomult csapatteinket Páristól keletre Párisból és Meaux és Montmirail között tulerőber levő ellenség támadta meg. Csapataink két napig tartó nehéz küzdelemben föltartóztatták az ellenséget, sőt sikereket is értek el. Mivel új, erős ellenséges csapatok közeledését jelentették, a németek ezt a szárnyat visszavonták. Az ellenség nem követte a visszavonulókat. — Ezekben a harcokban német csapatok ötven ágyut zsákmányoltak és néhány ezer foglyot ejtettek.

A Verduntól nyugatra levő csapatok még mindig harcolnak.

Lotharingiában és a Vogézekben a helyzet változatlan.

A keleti harctéren a küzdelem újra megkezdődött.

Stein főhadiszállásmester.

Megsebesült porosz herceg.

Berlin, szeptember 10. (Hivatalos jelentés.) Joachim porosz herceget tegnap egy srappel-löveg megsebesítette. A golyó a jobb

felső combján furódott át, de csontot nem ért. A herceg mint parancsörtszt teljesített szolgálatot a csatavonalban. A sebesült herceget a legközelebbi helyőrségi kórházba szállították.

A Visztula és Dnjeper völgyében

(Ahol két hót óta tart a harc.)

A világ legnagyobb csatájának színhelye — hol immár tíz nap óta küzd az osztrák-magyar hadsereg a milliányi orosz hadsereg ellen — tudvalevőleg a Visztula és a Dnjeper között terül el. Miután csapataink az északról délkeletre huzódó galíciai határhegyláncot átlépték, győzelemről-győzelemre sietnek előre. Keleten Varsó a cél, délkeleten Brest Litovszk, hogy Rovno-n keresztül a Dnjeper völgyét elérjék. E több kilométernyi harci arénának közepe a Poljesje, melyen keresztül a Pripet hőmpolygati piszkosan sárga hullámai. Kelet felé irányuló felső folyása tisztára mocsár; a tavaszi áradásból visszamaradt lápok csak alig-alig váltakoznak itt-ott a kiszáradt mocsarak helyén viruló növényzettel. Sehol falu, sehol templom, csak elvétve akad egy-egy házcsoport, amely azonban piszkos egy-két utcájával nem érdemli meg a falu nevet. Az a kevés nyomorult paraszt, aki itt él, főzög-gyűjtésből tengeti életét s állandóan ki van téve a veszélynek, hogy ott pusztul el az ingovány között.

A Poljesje-nek nevezett mocsárovet csak egyetlen vasutvonal szeli át Richchicánál. — Ezen a vonalon vezették az oroszok csapatait a harctérre s ezek a csapatok most a mocsárovtól délkeletre Volhyniában táboroznak. Am kérdés, hogy ezt az utat visszavonulásukhoz használják-e majd? Seregeink ugyanis bele fogják kergetni őket a mocsarakba, hacsak meg nem adják magukat — a hogy az eddigiek is tették. Egyébként keleten is, a Poljesje és a Visztula között is ilyen sivár, ingoványos föld huzódik s csak a galíciai határon kezdődik a hegylánc körülövezte síkság. Itt fenyőerdők s szegényes vete-ményes rétek váltakoznak a mocsárral s itt már apróbb falvak is találhatók, szürke faházikkal. Lengyel parasztok, szegényes ruházatban dolgoznak a földeken, míg másutt óriási, de sovány marhacsordák legelésznek a sovány réteken. Ez a lublini síkság képe. A mi seregeink győzelmei annál nagyobb súlyal esnek a mérlegbe, mert itt a seregek ellátása, élelmezése óriási akadályokba ütközik. Az egyetlen vasutvonal Lemberg-től Somostjen át vezet Lublinba és Cholmba. — Ezeken kívül csak a Bug folyó felső folyása és az — igaz két kilométernyi széles — Visztula jöhet számításba, melyen csónakon

elég nagy mennyiségű élelmet lehet szállítani. A Visztula medre ugyanis itt meglehetősen mély. Ellenben az országutak igen rosszszak s esőzések idején az agyagos, mocsaras ut sártengerré válik. A mi kitűnően szervezett hadseregünk azonban úgy segített magán, hogy az operáló seregtettek mögött óriási raktárakat tart fenn. Segíti az élelmezést az is, hogy élő marhát kielégítő mennyiségben lehet harácsolni a lengyel nagybirtokosok birtokairól. A kisbirtokosnak s a parasztnak ugyanis magának nincsen semmije; egyetlen tápláléka a sör és étele a „kvász”, mely a sörhöz hasonló valami.

Egészen mások a viszonyok az osztrák-magyar—orosz harcér keleti részén. Az osztrák területen levő forrásvidéke a Bugnak erősen erdős s ez a dombvidék kelet felől csatlakozik a Dubno körül elterülő dombvidékhez, mely már az orosz csapatok operálásának színhelye. Ez a vidék vezet be délkelet felé Oroszország magtáiraiba, a Dnyeper völgyeibe, sőt az alsó Bug és Dnyeszter völgyeibe is. Itt már nagy, 200—300 házból álló falvak sorakoznak egymás után s ezekben a sokszor csak rongyos, de többnyire fazsindelyes házakban nagy készletek vannak felhalmozva. — Az aratás, sőt a behordás is be van már legnagyobb részt fejezve; a kövér legelőkön jól hizott marhák legelik a buja füvet s nagy csordákban legelésznek a lovak is. Itt már kisoroszkok laknak, ezek a tipikusan alacsony, zömök testű emberek; vastagnyakuak, kisorruak, nagyszájuk: hajuk színe sárga, mint a szalma s kerekre van körülnyírva. A kisoroszkban nincs meg az a nyugtalan nomád vér, mint a nagyoroszban; ez a fajta jámborabb és jobbindulatu, mint a moszkovita: jogérzete — ezzel éppen ellentétben — nagyon ki van fejlődve. Nyugodt, hallgatag, munkás emberek, akik jól élnek a föld gazdag hozadékából s így jobban is csüngenek a földön. Nekünk mindenestre kedvező, hogy ez így van, mert itt legalább mindent megtalál a hadvezetőség, amire szüksége van. Ha még sikerülnie fog ezt a pár határerődöt is megvernie, ami utját állja és megveri az orosz derékhadat is, ahogy a szárnyukat leverte, akkor nyitva előtte az ut — a „szent Oroszország” legbensőbb belsejébe.

Harc a levegőben

A németek gyors előnyomulásáról.

Barzini, a világhírű olasz haditudósító írja a „Corriere della Sera” című lapjában a következőket:

Egy német repülőgép közeledett Valenciennes felől felénk. Ezer méter magasságban mozgott, úgy látszott, mintha lebegne a fejünk fölött, csupán a felhők gyorsaságához képest árulta el a saját sebességét.

Tournayból egy másik légi gép közeledett. Kisebb, finomabb, könnyebbnek látszott, mint a másik. Francia ült benne.

A két ellenség hamar észrevette egymást. A francia megváltoztatta a röplése irányát, hogy elvágja az ellenség útját. A német nem tért ki, de emelkedni kezdett. Állandóan kisebb és kisebb lett és csaknem eltűnt a szemünk látóhatárából. — A francia szintén a magassági kormányhoz nyult. Közeledett az ellenfeléhez. A távolság kisebb lett köztük; találkozniok kellett. A német nem tért ki a támadás elől, csak állandóan emelkedett. Ugy látszott, hogy fontos jelentéseket visz magával. Talán éppen ezektől függ a győzelem kérdése...? Elég az hozzá, hogy a felhők elérhetetlen labirintusában kereste a buvóhelyét. Elérte azt s eltűnt benne.

A francia teljes erővel követte az ellenséget, de hiába. A német megmenekült. Nem is láttuk többé a lég magas régióiban.

Egy nappal később elhagytam a védtelen Lillét, hogy Maubeugén keresztül Belgiumba visszatérjek. De már Maubeugében megszakadt minden összeköttetés, Quiérrai elesett, Dour elesett, Beaumont elesett, Philippeville elesett. Az ellenség átlépte a határt.

Elmondható, hogy a német előnyomulás gyorsabb, mint a vasút. Egymásután vágják el ezeknek a vonalait a nemzet szívéből és ezzel együtt a szeretést, a rokonság számtalan kapcsait. Egy ilyen nyomulás olyan kardvágáshoz hasonlít, amely a miriádokat találja szíven.

A román kulturliga fölhívása.

Budapest, szeptember 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A román kulturliga körlevelet intézett vidéki fiókjaihoz, amelyben kéri őket, hassanak oda, hogy az egész román közönség híven kövesse a király által megállapított irányt, mert minden elhajtás a jól megfontolt iránytól Romániára nézve végzetessé válhatnék.

A nagyszabeni érsek hivatalos lapja, a *Telegraful Roman*, közli e körlevél tartalmát és hozzáfűzi azt, hogy ez a lépés a kulturligának, mely a legnemzetibb irányt képviseli Romániában és az erdélyi románokkal szoros összeköttetésben áll, nagy jelentőséggel bír és *cáfolata az állítólagos ruszofil áramlatnak*, amelyet sokan Romániának tulajdonítanak.

Egy sebesült elbeszélése a mitrovicai győzelemről

A váratlan diadalnak, melyhez déli hadainkat a maguk éberségén és hősiességén kívül a halálgyűrűjükből a vadállat esztelen dühével kiugró szerbek örülete juttatta, részletei egyre világosabbak lesznek, egyelőre a sebesültek elbeszélései nyomán. A mitrovicai ütközetről egy megsebesült szakaszvezető a következőket mondta el:

— Mióta csapataink az elfoglalt szerb területekről visszavonultak, nekünk, akik Mitrovicán voltunk elhelyezve, ugyszólva semmi dolgunk nem volt. Rendszeresen gyakorlatoztunk s úgy éltünk, akár csak otthon lettünk volna. A különbség csak az volt, hogy a város végén, a Száva közelében állandóan erős őrségünk volt felállítva, mely nagy figyelemmel szemlélgette a folyó tulsó partját. — Ott azonban minden csendes és nyugodt volt s a meddig a szem ellátott, minden kihaltak látszott. Néha-néha megesett ugyan, hogy a másik partról egy-egy puska lövés zaját hozta felénk a szél, de kár soha egy emberünkben sem esett. Őreink mindannyiszor viszonzták a szerb üdvözetet, még pedig valószínűleg elég szép sikerrel, mert egy-egy ilyen viszonzás után hosszú időkre ismét csend lett a szomszédunkban.

Hát csak így szórakozgattunk. Most vasárnap történt az összeütközés. A kora délelőtti órákban éppen lent álltunk a kaszárnya udvarán, ahol fegyvervizsgálat volt, mikor egyszerre csak *stírü puska lövéseket hallottunk a Száva felől.*

— Azok odaát — gondoltam magamban — megint nem férnek a bőrükbe.

De csodálkoztam, hogy a puska lövések csak nem akarnak megszűnni, sőt mind hevesebbé válnak. A következő percben *alarmot*

fújtak s egy pillanattal később teljes rendben az utcán voltunk, ahol ekkor már az egész helyőrség futólépésben haladt a város vége felé. Nem kértük magunkat, hanem kommandó nélkül is futni kezdtünk s tíz perccel később elhagytuk a várost s a Száva közelében voltunk. A folyó partján megpillantottuk a sok ezer ellenséget, amelynek soraiban ekkor már sok volt a halott. Derék előőrseink ugyanis oly heves puskatűzzel várták őket, hogy egy lépést sem tudtak előre nyomulni.

Mi a város több oldaláról érkezünk s két oldalt, valamint szembé fogtuk a szerbeket, akik elkeseredett haraggal kezdtek védekezni. Természetesen hiába.

— *Bajonet auf!* — hangzott a vezényszó s oly erővel rohantunk nekik, hogy az első sorokat valósággal feldöntöttük. — Nem igen volt idejük fölkelni, mert egy-két szurony csakhamar odaszegezte őket. Szakadatlan puskaropogás és szerb káromkodás zaja töltötte be a levegőt. Mi nem láttunk, nem hallottunk. Vad mámor szállt meg mindannyiunkat s oly elszántsággal törtünk réseket az ellenség soraiban, hogy nem hiszem, hogy lett volna oly nagy erő, mely utunkat állhatta volna. — Csak egyetlen jelenetre emlékszem pontosan.

Egy mellettem harcoló bajtársam, a küzdelem hevében egyszerre fölkiáltott:

— *Megszurt a kutya!*

Ezzel elvágódott a földön. Láttam, hogy egy szerb katona éppen abban a pillanatban ugrott el mellőle. Én hozzáugrottam, hogy megboszuljam társamat, de erre már nem volt szükség. Társam ugyanis összeszedve minden erejét, megegyeszer talpraszokott s szuronyát hirtelen oly erővel döfte megsebesítőjének oldalába, hogy az egy jalkiáltás nélkül holtan rogyott össze.

Körülbelül délután négy óráig szakadatlanul tartott a véres és elszánt küzdelem, a mikorra a szerbeket teljesen sikerült megsemmisíteni az utolsó szál emberig. Akik nem sebesültek meg, azokat elfogtuk. De mi gondoskodtunk róla, hogy ne legyen sok elfogni való, mert a harc végén nem lehetett a föld színét látni a szerb hulláktól.

Én már a csata végén sebesültem meg könnyebben egy szerb szuronytól. A szurony gazdáját hamarosan el is expediáltam a másvilágra. Minthogy csak a bal felsőkarom sebesült meg, folytatni akartam a küzdelmet tovább is, a százados ur azonban elzavart onnan azzal, hogy nálam nélkül is elbánnak a megmaradottakkal.

Bekötötték a karomat, estefelé vonatra raktak bennünket s hétfőn este megérkeztünk Szegedre.

— *A katonai célokra átvett ingóságokért járó kárpótlási összegek kifizetése.* A legszélesebb körök érdeklődésére tarthat számot egy rendelet, amelyet most adott ki a kormány 6754. szám alatt, a katonai célokra átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságokért a hadba vonult igényjogosultak részére járó kárpótlás összegének kifizetése tárgyában. A rendelet kimondja, hogy ha az 1912. évi L. és LI. törvénycikkek értelmében a katonai igazgatás részére átvett lovakért, szállító eszközökért és egyéb ingóságokért kárpótlásul kiutalt összegekről kiállított postatakarékpénztári fizetési utalvány magának az igényjogosultnak, illetőleg törvényes képviselőjének kezéhez azért nem lehet kézbesíteni, mert hadiszolgálat teljesítése végett távol van és pénz felvételére, vagy a fizetési

Kézimunkák és hozzávaló anyagok KRAUSZ GYULA KÉZIMUNKAZLETÉBEN KOSSUTH-U. 3. vakáció és fűrdőidényre leszállított áron kapható

utalvány, amennyiben meghaladja azt az összeget, melyet a címzett háznépe tagjainak kezéhez és szabály szerint ki lehet fizetni, az igényjogosult részére a vele közös háztartásban élő törvényes feleségének, szülőjének vagy felnőtt törvényes gyermekeinek kezéhez lehet kézbesíteni, vagy kifizetni, feltéve, hogy azok vezetik az igényjogosultnak gazdaságát vagy üzletét és ha az igényjogosult vagy törvényes képviselője tiltakozását vagy ellenkező intézkedését a postahivatalnál előzetesen be nem jelentette.

Szerb betörések déli határainkon

Budapest, szeptember 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Budapesti Tudósító-t illetékes helyen a következők közlésére hatalmazták föl:

Az ország déli határán pár napja megkezdődött csatározások még nem értek véget. Egyes szerb csapatok több ponton átlépték a határt, ami természetesen nyugtalanságot okozott az illető határszéli lakosság körében. A hadműveletek mai stádiumában semmiféle részletes tudósítás nem adható, hangsúlyozandó azonban, hogy az akciónak nagy jelentősége nincs és aggodalomra nincs semmi ok.

H. Nagy Elek meghalt

A kollégium gyásza

Mélységes gyász érte a debreceni református kollégiumot s általában a magyar tudományos világot, amelynek egyik kiváló tagja hunyt el tegnap éjszaka: H. Nagy Elek, a kollégium nyugalmazott tanára.

Kiváló tulajdonságok tették ismertté és tiszteltté H. Nagy Elek személyét, aki a maga tudományában nemcsak kitünőség volt, de e tudomány-ágnak a rajongásig kedvelője. A történelmet tanította negyven éven át olyan szép előadásban, olyan lelkesen, hogy tanítványai elragadtatással hallgatták és nem egyszer megtapsolták.

Mint fiatal ember, Debrecenben végezte a teológiát, amely után a bécsi, berlini, párisi és utrechti egyetemeknek volt hallgatója. — Csakhamar egyik legkitünőbb tanára lett a kollégiumnak. Kiválóságát elismerték, több ízben megkínálták egyetemi tanári tanszékekkel is, amikor meghívták a kolozsvári egyetemre, ő azonban nem fogadta el a megtiszteltetést, mert nem akarta elhagyni az öreg kollégiumot, amelyhez egész szívével ragaszkodott s amelyben egész generációkat nevelt és tanított. Az ő tanítványa volt és tőle tanulta a történelmet Tiszta István is, aki mindig nagy szeretettel emlékezett meg öreg professzoráról s ha Debrecenbe jött, sohasem mulasztotta el őt fölkeresni.

Híres volt nyelvismeretéről is: nyolc nyelven írt és beszélt. Nagy tudása párosult nagy szívbéli jósággal. Családját imádtta s elmondhatta, hogy talán egyetlen ember sem volt, aki reá haragudott volna, vagy neki ellensége lett volna. Közéleti szereplésre nem vágyott, egyszerű, becsületes, puritán jellemű kálvinista volt. Mindenki nagybecsülését, szeretetét és tiszteletét bírta s most hosszú betegség után, 70 éves korában bekövetkezett halála a legszörnyebb körben keltette a legmélyebb, legőszintébb részvétet.

Temetése holnap, pénteken délután három órakor lesz a József királyi herceg-utcai gyászházból. A koporsót a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

A debreceni segítő-akció

Ujabb adományok.

A behívott katonák családtagjainak segélyezésére újabb adakoztak: Kiss Istváné 1, Koncz Sándor 2, Szabó Károly 1, dr. Gévay Béláné 2, Lengyel Miklós 1, N. N. 2, dr. Julow Viktoré 1, Fenyő Istvánné 3, N. N. 5, Barna Ernő 1, Bardocz Adolfné 2, Nagy Béláné 4, Nagy Gyuri 1, dr. Fülöp 5, dr. Farkasné 5, özv. Steiner Miksáné 5, Perczel Rózi 1, Kóner 1, Boldog István 6, Frank Izidor 1, N. N. 1, Duna bizt. társ. debreceni főügynöksége 5, Frenkel 1, Fränkl Jenő 2, Turai László 2, dr. Horváth Sándor 5, Puhák Jánosné 2, Szécsiné 5, Rappaport 1, Phönix bizt. társ. vezérigynöksége 5, Lukácsné 1, Népsegélyző Bank mint Szövetkezet 5, Mezőgazdasági Bank mint Szövetkezet 3, Kovács Ignác 1, Kreitzig Armin 2, Goldmann Károlyné 2, Kalinra 1, Hidvéger 1, Jakobovits Irén 2, Révész Lajos 5, özv. Sáranyé 2, Kovács Béla 2, Nemes Gergely 2, özv. Buday Antalné 1, Farago András 5, N. N. 1, Gross 2, Fischerné 1, Szauer Gizella 1.

Aranyért vasat.

A behívott katonák családtagjainak segélyezésére arany- és ezüst tárgyakat adományoztak: Dr. Liszt Nándor 1 aranygyűrű, 1 arany inggomb, 4 darab érme, özv. Nagy Lajosné - ezüst karperec, 1 arany fülbevaló, Kardics Erzsébet 1 aranygyűrű, 1 pár fülbevaló, Bay József 1 aranygyűrű, dr. Popper Mórné 1 arany lánc, Boros Irén 1 arany óra, Boros Klári 2 arany gyűrű, Grünbaum Gyuri 1 ezüst gyűrű, özv. Veszprényi Kálmáné 1 arany lánc, 1 arany függő, 1 ezüst gyűrű, özv. Váradi Istvánné 1 ezüst bross, 1 ezüst csatt, 1 ezüst kanál, 1 gyűrű, Szabó Vilma 1 ezüst gyikkarperec, 1 arany gyűrű, L. V. 1 ezüst kanál, Hrabéczy Emma 1 karika gyűrű, Hrabéczy Margit 1 darab fülbevaló, Lókody Gáborné 1 ezüst lánc, 1 ezüst érme, 1 arany gyűrű, özv. Somossy Mihályné 1 arany karperec, 2 karikagyűrű, Tóth Rózi 1 pár fülbevaló, 1 arany gyűrű, Sz. Szabó Mariska 3 arany gyűrű, Lovász Mici 1 arany gyűrű, Bocz György 2 ezüst óra, 1 törött aranygyűrű, Medgyaszay B. Lenke 1 arany karperec, kereszt, fonott gyűrű, zsuzsu, 2 ezüst zsuzsu, Malatinszky Erzsébet 1 arany bross, 1 medaillon, 2 gyűrű, dr. Rásó Sándorné 1 arany lánc, karkötő, Mórincz Margit 1 aranylánc, 1 arany gyűrű, 1 ezüst lánc, 2 ezüst érme, Kenyeres Klári 2 arany karperec, Kenyeres Imre 1 ezüst karperec, Kaiser Ernő 1 aranygyűrű, Ludeser Jánosné arany törmelék, dr. Nágel Zsigmondné 1 arany gyűrű, 1 pár fülbevaló, Nagy Lajos 1 karikagyűrű, Márkus Olgica 3 arany gyűrű, Frenkel Jenő 1 arany medaillon, 1 fülbevaló, Frenkel Miklós 1 ezüst óra lánc, Propper Sárika 1 ezüst karperec zsuzsukkal, Propper Matild 1 ezüst karperec zsuzsukkal, N. N. 2 karikagyűrű, Vajda Erzsike 1 arany gyűrű, Vajda Lajos 1 arany gyűrű, Czeglédy Gyuláné 1 hárs gyűrű, 1 pár arany, 1 pár ezüst fülbevaló, Molnár Antal 1 arany gyűrű, Fazekas Piri 1 ezüst karperec, Winter Laura 1 karikagyűrű, 1 köves gyűrű, Nagy József 1 pecsétgyűrű, Butz Györgyné 2 arany gyűrű, Rickl Piroska 1 jegygyűrű.

A Vörös Keresztért.

A Debreczeni Termény-Áruraktár és Gyárpar r.-t. vasárnapi igazgatósági ülésén 500 koronát ajánlott fel a Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókjának és ezt az összeget a sürgős szükségletekre tekintettel azonnal folyósította.

A közönségnek bizonyára föl fog tűnni, hogy mai lapunkból hiányzik azoknak névsora, akik a Vöröskereszt javára adakoztak. Ennek magyarázata pedig a következő: A Vörös Kereszt Egyesület mindig beküldötte az adakozók névsorát, amelyet mi mindig szívesen közlünk. A legutóbbi napokban, amikor a beküldött nyugtázások olyan nagy tömegű kimutatásban szerepeltek, hogy ilyen nagy közleményt a lap terjedelme nem bírta volna meg, a kimutatásból csak a neveket köz-

löttük, nem pedig azt is, hogy két citromot, vagy három tojást adtak, hanem az adományozott tárgyakat csak kollektíve említettük föl. Ugy véljük, nem is az a fontos e nyugtázásoknál, hogy hány ágyhuzatot, vagy mennyi burgonyát adtak, hanem hogy kik adakoztak. Ezért azután a Vörös Kereszt az adakozók névsorának közlését velünk szemben megszüntette.

HIREK

— A Vörös Kereszt közgyűlése. A Vörös Kereszt Egyesület debreceni fiókja folyó évi szeptember hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart, melyre külön meghívó nélkül mindazok meghivatnak, akik már tagjai az egyesületnek vagy a közgyűlés napjáig tag gyanánt belépni kívánnak. A közgyűlés tárgyai: Az eddigi intézkedésekről jelentés, részleges tisztújítás és a választmány kiegészítése. Debrecen, 1914. szeptember 10. Az előkéség.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál szeptember hó 10-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 55, festő 19, ács 20, szerelő 10, bádogos 10, rézműves 2, cipész és csizmadia 51, papucsos 1, földmunkás 8, betonos 1, gazdasági munkavezető 17, molnár 4, gépész 57, reszelővágó 1, gyári munkás 86, kefékötő 9, kazánfűtő 14, kályhás 1, kovács 22, fémestergályos 2, közműves 81, palafedő 1, lakatos 56, kárpitos 5, mezőgazdasági napszámos 295, mezőgazdasági cseléd 20, napszámos nők 126, sütő munkás 1, cukrász 1, szabó 46, varrónő 12, szijgyártó 1, kerékgyártó 10, rajzoló 4, könyvkötő 1, fűszeres 4, szakácsnő 6, mindenek 11, mészáros 2, üzleti alkalmazott 35, borbély 6, elektrotechnikus 1, nyomdász 9, kertész 1. — Összesen 1132.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 7, mezőgazdasági munkásnő 10, cipész 17, mezőgazdasági kocsis 30, borbély 8, szabó 2, szabó tanonc 1, csizmadia tanonc 1, csizmadia segéd 6, kerékgyártó 2, mezőgazdasági cseléd 1, kondás 1, szobafestő 1, szoptatós dajka 1, szakácsnő 1. Összesen 293.

— Tiszt vagy közlegény: mindegy. Egy heidelbergi orvostanár szemlét tartott azon hölgyek fölött, akik betegápolásra jelentkeztek és akiknek oktatást kellett volna adni. — Mikor a jelentkezéseket sorba vette, egyszerre csak így szólt:

— Kérem azon hölgyeket, akik tiszteket akarnak ápolni, hogy bal oldalra álljanak, a többiek pedig álljanak jobbfel.

Néhány hölgy balra állt. Ezeknek azt mondotta a derék orvostanár:

— Hölgyeim, önök hazamehetnek; nem kellenek ide olyan hölgyek, akik csak tiszteket akarnak ápolni. Most tiszt vagy közlegény: mindegy. Beteg és beteg között nincs különbség. A többi hölgyekkel rögtön megkezdem az oktatást.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

PÁRIS HÓNÉRA

Dráma 3 felvonásban.

Orsovától Belgrádig. Természeti fe vétel
A molnár leánya. Vigjáték.
A megfőzött Jack. Humoros.
A cigányok. Eletkép.
Nune és a tangó. Kacagtató.

Előadások kezdete este 6 órakor folytatásos bemenettel, rendes helyárrakkal.
Bérletje yek érvényesek.

SZOMBATON — VASÁRNAP

Nagyszabásu új műsor

— Nyilatkozat. E lap tegnapi számában az „antiszemita reálskolai tanárról“ szóló cikknek a hőse, bár a cikk nem nevez meg, én vagyok. A cikkre az a megjegyzésem, hogy hetek óta egyebet sem teszek, mint katonacsaládok segélyezésében működöm és azok közt van zsidó is. Tegnapelőtt pedig az álmódon magam hordtam a vonatok között bujkálva a lengyel menekülteknek a tejet, kenyert. A cikkben nekem tulajdonított nyilatkozatokat, bárkitől erednek is, mint üres ráfogást, határozottan visszautasítom. Állítólagos antiszemitaságot ítélik meg azok, a kik engem ismernek. A mai időben pedig sokan okosabban tennék, ha többet cselekednének, vagy ha az nem telik tőlük, hát legálább kevesebbet beszélnének a Karres hadtestparancsnok-féle Debreczenben is kiragasztott rendelet értelmében. Dr. Horvay Róbert.

— Revolvergolyók a villamos síneken. Ma este fél hét óraker eddig ismeretlen tettes revolvergolyókat helyezett a nagyerdei villamos Csapó-utca és Kossuth-utcai sínpárjaira. A befelé haladó 13. számú villamoskocsi alatt elsültek a lövedékek, amelyeknek hatalmas dörrése óriási riadalmat keltett a korzó közönsége között. Merénylettől tartottak, de csakhamar kiderült, hogy a sínekre revolvergolyót tettek s ez robbant föl. Alkalmassint éretlen gyermekcsinyről van szó s a rendőrség ebben az irányban indított nyomozást.

— Fél áron vegyen mindenki tankönyvet, kötésért ne fizessen semmit, mert: Kereskedelmi, ref. főiskola, polgári, képző, kath. gymn., reál. Abeles, Dóczy, Svetits stb. iskolákban előírt könyvek, új kiadások féláron kaphatók Harmathynál, Fűvészker 14.

— Aki halottakból csinált sátrat magának. Egyik budapesti katonakórház sebesültjei között van egy szolnokmegyei baka is, a kinek rendkívüli kalandja hátborzongatóan érdekes. három napig volt elrejtve a Belgrádtól délnyugatra levő Cigányszigeten. Szerb halottakkal takarózott, hogy észre ne vegyék s azért maradt ott, hogy jelt adjon a szerbek közeledéséről. Egyrészt, hogy az időközönként végigseprő srappellzáportól óva legyen, másrészt, hogy egy esetleges szerb őrsgészre ne vegye, bakánk az első éj folyamán a halottakból gulát csinált magának, amolyan vastag halottkunyaht s ebben a halott sátorban lakott három napig, csak éjjel jött ki. A szerb halottak kenvereszájából táplálkozott, mint valami szőlőlugas, táplálta a rettenetes sátor. Attól, hogy temetni jönnek, nem kellett tartania. Végre is olyan büz volt, hogy nem birt tovább ott maradni és a legnagyobb veszedelmek és a tulsó oldalról való golyózápor közt kiállt a partra s torka szakadtából kiabált át hozzánk: menjünk érte csónakkal. Néhány legény önként vállalkozott: ők átmennek érte. Átmentek, kisebb sérülések közt át is hozták a sátorlakót.

— Öngyilkos fogházor. Hajduszoboszlói tudósítónk jelenti: Szilágyi István járásbírósi fogházor tegnap hajnalban felakasztotta magát s idegpor ráakadtak, már halott volt. Szilágyi idegbajban szenvedett s ezért követte el tettét.

— Használt tankönyvek, hatóságilag fertőtlenítve, valamint új állapotban is minden iskola részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz. a főposta mellett.

— Mindazok, kik a háboruban elesettek és sebesültek kimutatására előfizettek, szíveskedjenek a kimutatást a kiadóhivatalban átvétni.

Gulliver

rendkívül olcsó, mert kaucsukból készült.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20.— K-ert, mintegy felöltőszövet, turisztalóent, seiyemkarni, női kosztüm szöveteit stb. gyári áronként, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánverő évez, ha szövetségiéért közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Mack' féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer Száz ezer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax Szappan 80 fillér. Toa. Szappan 40 fillér. GOTTLOB VOITH WIEN III/1 Mindenhol kapható.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

URANUS
Korona-Passage Telefon 3-28.
Ma utoljára
HALÁLRA ÍTÉLVE
Katonai társadalmi dráma 4 felvonásban.
Velencei tüzoltók. Látványosság.
Dupin a néger. Kacagató.
Vili és a vén szerelmes. Bohózat.
A börtön cowboy. Amerikai életkép.
Egységes helyárak. Páholy 4 személyre 2.50, zsölye, zártszék 50 fillér, I. hely 30 fillér, II. és III. hely 20 fillér.
Előadások kezdete este 6 óraker folytatásos bemenettel.
SZOMBATON — VASÁRNAP
Teljesen új műsor!!!

A DEUTSCH-üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, Irós vaj és gyenge vajas liptói túró mindennap kapható.

SEGEEDI PAPRIKA különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében nézőügyi palota. Telefon 79. sz.

Nyelvmenternő lakás vagy ellátás ellenében órákat adna. Cim a kiadóban.

Lakást keresek 3-4-5 szobával, konyhával, esetleg fürdőszobával és mellékhelyiségekkel október 1-re. — Ajánlatok a kiadóhivatalba „Uj lakók“ címre küldendők.

Szrafészkeret egy lóhoz keresek megvéltre. Kontsek Géza.

Négy esetleg 5 szobás lakás keresek külön házban kerttel október avagy november elsejére. Ajánlatot Dr. R. címen a kiadóba kérek.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kőbő borpince is. Ertekezhejni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

MEGHÍVÓ

a Debreczeni Termény-Áruraktár és Gyáripár R.-társaság 1914 szeptember hó 27-én délelőtt 10 és fél óraker a társaság homokkerti telepén tartandó XXVII-ik Évi Rendes Közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Határozathozatal a lefolyt 1913-14. üzletév zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapítása tárgyában.
4. Sorrend szerint kilépő kettő és lemondás által megüresedett egy igazgatósági tagsági hely betöltése.
5. A felügyelő-bizottság fizetésének megállapítása egy évre.

Debreczen, 1914 szeptember 6-án.

Az igazgatóság

A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társaság pénztáránál, vagy a Magyar Általános Hitelbank itteni fiókiánál, vagy a Debreczeni Inar- és Kereskedelmi Banknál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál térítvény és igazolójegy kiszolgáltatása ellenében letenni.

Közgyűlés után a térítvény visszaadása mellett a részvények kiszolgáltatnak.

Mérleg-számla. Vaqon: Termény-áruraktári telek és épületek K 215.565.86. Szárnyvasut K 13179.72. Eszközök K 2.800.—. Habarcsgyári homokhordó telek K 135.455.46. Habarcsgyári épület, gépezet, szerszám és anyag K 75.146.—. Adások K 98.447.07. Pénztári készlet K 2.886.36.—. Teher: Részvénytörke K 200.000.—. Tartalékok K 205.932.75. Hitelezők K 114.054.—. Fel nem vett osztalékok K 458.—. Felosztatlan nyereség 1912/13-ról K 6.505.20. Ez idei haszon K 16.530.52.

Intézeti fehérneműek fiuk és leányok részére

ingek — nadrágok — zsebkendők kötények — asztalneműek — paplanok matracok

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár

Hirdetmény.

A Hajdudorogi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet közhírré teszi, hogy a f. é. április hó 5-én megtartott közgyűlésen a szövetkezet felosztása elhatározott és az a kir. törvényszéknek bejelentetett.

A szövetkezet hitelezői felhívattak, hogy követeléseiket a keresk. törvény 202. §-ában foglalt következmények terhe mellett érvényesítsék. Hajdudorog, 1914 aug. 31-én.

A Hajdudorogi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet igazgatósága.